

**Veszprémi Szakképzési Centrum
Táncsics Mihály Szakgimnáziumának,
Szakközépiskolájának és Kollégiumának
Pályaorientációs / életpálya-építés terve
2019**

Készítette: Eveli Péter - Hajdúné Medgyesi Andrea

Tartalomjegyzék

1. Az iskola rövid bemutatása	3
2. A pályorientáció célja és jelentősége iskolánkban	7
2.1. Beiskolázási célok és helyzetkép	7
2.2. Iskolai pályorientációs célok	10
3. A pályorientáció megvalósulása iskolánkban	12
3.1. Beiskolázási célú pályorientáció	12
3.2. Továbbtanulási célú pályorientáció	17
4. pályorientációs tevékenység várható eredményei	25

1. Az iskola rövid bemutatása

„A Táncsics az életre készít.”

- beiskolázási jelmondatunk

A Veszprémi Szakképzési Centrum Táncsics Mihály Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma Veszprém megye székhelyén, Veszprém városában található. Az intézmény címe: 8200 Veszprém, Eötvös Károly utca 1.

Veszprém a Közép-Dunántúli régióban található. A „királynék városa” a Séd-patakot övező dombokon és völgyekben terül el. Három kistáj találkozásánál: északról és északnyugatról a Bakony hegyvonulata, délről a Balaton-felvidék, keletről pedig a Mezőföld E három tájegység, amely nagymértékben befolyásolja a város gazdasági tevékenységeit segítő szolgáltatások, a műszaki szolgáltatások, a közlekedés, a turisztika, az oktatási és egészségügyi ágazatok jelentőségét.

Iskolánk 1883-ban kezdte meg az akkor még iparostanoncok oktatását Veszprémben a régi Városháza emeletén. Azonban hamar kinőtte az épületet, így 1912-től egy új épületben (a későbbi Zeneiskola épületében) működött tovább. Iskolánk 1955. február 06-tól viseli a Táncsics Mihály nevet. A tanulók létszáma folyamatosan gyarapodott, a fiókiskolákkal együtt hamarosan elérte az 1400 főt. A létszámbővülés ismét felvetette a bővítés szükségességét. 1960-1961 között a Jutasi úton (mai helyén) épült meg az ún. építős iskola 4 tanteremmel és egy 100 fős kollégiummal.

1968-ban az Óvári Ferenc utcai épületünket elcseréltük az Ének-Zenei Általános Iskola Eötvös utcai épületével, így az intézmény minden szakmáját egy helyen oktathatták tovább. Az utóbbi két évtized alatt is nagyméretű fejlesztések sora valósult meg. Az iskola régi sportpályáján felépült a tornacsarnok, megtörtént főépületek homlokzati szigetelése, az „A” épületre alacsony hajlásszögű tető került, a külső nyílászárókat műanyagra cseréltük, az „A” épület folyosóinak modernizálása a mai napig folyamatban van. Ezek mind a tanulók munkájának bevonásával készült.

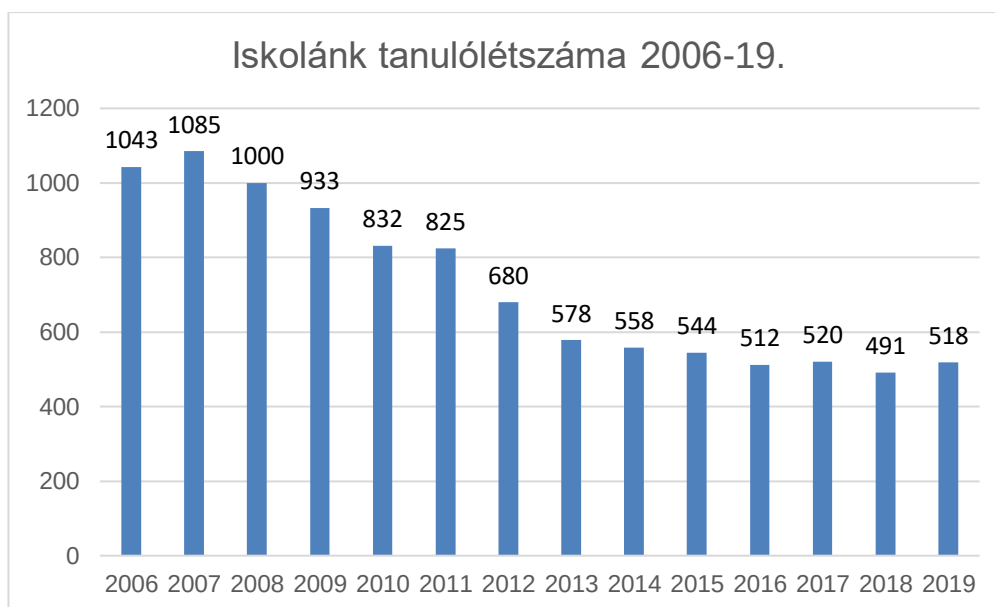
Iskolánk intézményegységei között szerepel: a Tanműhely és a Kollégium. A Tanműhely a főépületektől kb. 4 km távolságban a város szélén, a Házgyári úton található. Helyi járatos autóbusszal jól megközelíthető. Itt folyik a szakközépiskolai osztályok kilencedik és a szakgimnáziumi osztályok kilencedik – tizenharmadik osztályának gyakorlati képzése.

1. ábra Az iskola Jutasi úti A épülete

A Kollégium az iskola „B” épületével összeépített épület. A közelsége miatt nagyon népszerű az ott lakó diákok számára, sokszor a férőhelyek száma kevésnek is bizonyul. 2017 szeptemberében indított sport szakgimnáziumi osztályokba az ország egész területéről jelentkeztek tanulók, ami szükségessé tette a kollégium hétvégi nyitvatartását is. A kollégiumban az idei évben 62 tanulót tudtak elhelyezni, ami a férőhelyek 100 %-át jelenti.

Az iskola tanulói létszáma az 1990-es években közel 1600 fő volt. A tanulólétszám folyamatos csökkenése az elmúlt években megállt. Jelenleg 562 tanulója van az iskolának, melyből 72 fő esti felnőttoktatásban vesz részt.

2. ábra Az iskola nappali tagozatos tanulójának létszáma 2006-2019.

(a KIR-STAT adatok alapján, a 2019. évi adat becslés)

Iskolánk szakképzési arculata eléggé változatos. Az oktatott szakmacsoportok szakképesítésre lebontva:

- egyéb szolgáltatások: *fodrász, kozmetikus*
- elektrotechnika-elektronika: *automatikai technikus, elektronikai technikus, villanszerelő*
- építészet: *ács, bádogos (felnőttképzés), festő-mázoló-tapétázó, magasépítő technikus, műemlékfenntartó technikus*
- faipar: *asztalos, faipari technikus*
- gépészet: *hegesztő, központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő*
- könnyűipar: *női szabó (felnőttoktatás)*
- közlekedés: *járműfényező (kifutó képzés)*
- oktatás: *sportedző*
- rendészet, honvédelem és közszolgálat: *közszolgálati ügyintéző*

A szakközépiskolai képzésben a tanulók három év alatt szakmát szerezhetnek és két év ráépüléssel lehetőségük van érettségi bizonyítvány megszerzésére. A szakgimnáziumi első négy évfolyamán a tanulók érettségi bizonyítványt szerezhetnek, melynek része a szakmai érettségi vizsga. Ezek mellett rész-szakképesítést tehetnek az érettségivel egy időben. Az egyéb szolgáltatás, az építészet, a faipar és az elektrotechnika-elektronika ágazatokban érettségi bizonyítványt szerzők a technikusképzésben folytathatják tanulmányaikat.

A szakközépiskolai és szakgimnáziumi képzéstípusok mellett 12. évfolyamon iskolánkban megtalálható a kifutó ágazati szakközépiskola az egyéb szolgáltatás, az építészet, a faipar, az elektrotechnika-elektronika és a rendészet, honvédelem és közszolgálat ágazatokban.

Intézményünk beiskolázási körzete elsősorban Veszprém város és Veszprém megye, de a sport szakgimnázium elindításával elmondható, hogy az egész ország területére kiterjed. Képzéseink jellegéből adódóan tanulólétszámunk csupán harmada lány.

A hozzánk jelentkező diákok képességei, neveltségi szintje, szociális helyzete nagyon különböző. Érdemjegyek tekintetében az elégtelentől a kitűnőig minden előfordul. Elmondható, hogy a szakgimnáziumi osztályokba jobb-, míg a szakközépiskolai osztályokba gyengébb képességű gyerekek jelentkeznek. A szakközépiskolai tanulók nagyrészt szerény anyagi helyzetű családokból érkeznek hozzánk. Az ő segítségük kiemelt feladatunk mind tanulás, mind a szocializáció terén.

Tantestületünket 81 fő pedagógus alkotja, melyből 33 fő közismeretet oktató tanár, 39 fő szakmai tárgyakat oktató tanár, és 9 fő kollégiumi nevelőtanár. A tantestület életkorát tekintve változatos. A pedagógusok legnagyobb része középkorú, de jelentős számmal vannak nyugdíj előtt álló kollégák. Nagyon ritka a pályakezdő tanár, különösen a szakmai tantárgyakat oktató pedagógusok között. A lefedetlen óraszámok egy – egy szakterületen nem adnak ki egy teljes állást, így a hiányt óraadó tanárok alkalmazásával igyekeznek megoldani az iskola vezetése.

A tantestületünk közösségépítés céljából kirándulásokat szervez tanévenként egyszer-kétszer. Decemberben karácsonyi, júniusban pedagógus napi házi ünnepségen vesz részt a tanári kar. Pedagógusnapi ünnepségünkön adjuk át a törzsgárda okleveleket és elismeréseket a kiemelkedő munkát végzettek részére.

Az iskola igazgatójának munkáját három igazgatóhelyettes, egy tanműhelyvezető és egy kollégiumvezető segíti. Szakmai kérdésekben, döntésekben a tantestület tagjaiból kialakított kilenc munkaközösség is segítséget nyújt.

Iskolánk épületei, tantermei, kollégium szobái, vizesblokkjai folyamatosan újulnak meg, a fejlesztéseknek köszönhetően a kor színvonalának megfelelnek. A tanulók érdeklődésének felkeltése érdekében a folyosók és a tantermek falain tablók, képek, szemléltető eszközök vannak elhelyezve, melyek az oktatásban is segítséget nyújtanak.

Az iskolai oktatásban nagy szerepe van a könyvtárnak. Könyvtárunk megfelelő mennyiségű nyomtatott és digitális tudásanyaggal rendelkezik. Azok a tanulók, akik meglévő tudásukat szeretnék kiegészíteni, a szakos kolléga segítségével a megfelelő irodalom kiválasztásával a könyvtárban megtehetik.

Iskolánkban fontos szerepe van a hagyományok ápolásának. Nemzeti ünnepek mellett az iskolánk névadójáról, Táncsics Mihályról a tanévenként megrendezett „Táncsics-napok” keretében emlékezünk meg. Ezen a napon osztályok közötti vetélkedő mellett tanulóink kulturális műsort adnak elő, ezzel a programmal kapcsolódunk az évenkénti Alma Mater városi rendezvénysorozathoz. Az ehhez kapcsolódó Rajz- és termékiállításokon mutathatják meg tanulóink elkészített remekeiket, melyekből a legjobbakat az iskola vezetése jutalmazza.

Szakmai munkaközösségek szakmai napokat tartanak, amelyen nagy cégek előadói tartanak elméleti és gyakorlati bemutatókat tanulóink számára. Ezeken az előadásokon az adott terület modern eszközei, anyagai és technológiai kerülnek bemutatásra.

A tanév folyamán az iskola életével kapcsolatos jelentős eseményeinek, tanulmányi-, kulturális- és sport eredményeinek, tanulói írásainak, beszámolóinak, osztályok fényképeinek regisztrálására évenként „Digitális évkönyvet” jelentetünk meg.

3. ábra Az iskola B és K épülete a Kollégiummal

2. A pályaorientáció célja és jelentősége iskolánkban

A pályaorientáció egy olyan folyamat, amely során az egyén megismeri önmaga azon tulajdonságait, érdeklődését, képességeit, értékeit, melyek meghatározóak lehetnek iskolaválasztásukban, pályatervezésükben és életpályájuk építésében. Az egyének képességeik, és kompetenciáik fejlesztésével képessé válnak arra, hogy életutat tervezni, és menedzselni tudjanak az élet bármely területén. A pályaorientáció egy folyamat, és nem csupán az iskoláskorúakra koncentrál.¹

2.1. Beiskolázási célok és helyzetkép

A sikeres pályaorientáció célja és jelentősége sokrétű. Gazdasági célja, hogy az oktatás eleget tegyen a gazdaság igényeinek, megfelelő számú és minőségű szakember biztosításával. Társadalmi célja, hogy a tanulók a képességeknek megfelelő szakmát a releváns szinten tanulják, és ez a választás ne a húszas éveikre tolódjon. Mindez még nagyobb társadalmi problémákat generál: kapunyitási pánik, későbbre tolódó önálló életkezdés.

A pályaorientációs tevékenység alapvető fontosságú az iskola számára. A középfokú oktatás 3-4-5 éve alatt már csak arra van direkt ráhatásunk, hogy a beiskolázott tanulókat a pályán tartsuk. Ez sem kis feladat.

Ami ennél is nagyobb: csak azt a diákot tudjuk igazán orientálni, aki iskolánkban tanulóként megjelenik. Az alapvető kiindulási helyzet a korfa, az adott évjáratban születettek száma. Mára ez a szám országos viszonylatban évi 90-100 ezer fő között reméljük, hogy stabilizálódott.

Az évente jelentkező, beiskolázható tanulói létszámon osztoznak középfokon a különféle iskolatípusok. 2016-ig elmondható volt, hogy a szakközépiskola a legnépszerűbb, azt követően azonban átvette a vezetést a gimnázium.

Iskolatípus	Százalékos arány
Gimnázium	42%
Szakgimnázium	38%
Szakközépiskola	20%

4. ábra A középiskolai tanulók számának megoszlása a 2017/18. tanévben²

¹ Keszthelyi József: A tudatoséleltút-menedzsment – Pályaorientáció az általános és a középiskolákban I. rész In.: Pedagógiai és Módszertani Tanácsadó MP
2019. február 18. o.

² KSH 2018

Jelen közoktatási helyzetben a pályaválasztás sok mindent eldöntő helye és tényezője az általános iskola. A nyolcadikos diákok pályaválasztása gyakorlatilag iskolaválasztás. A legfontosabb feladat az általános iskolás tanulók megfelelő pályára irányítása.

A fenti számokból is látszik, hogy a továbbtanulás kereslet vezérelt: a tanulók leginkább a gimnáziumokba igyekeznek. Ezt számos tényező segíti: a középfokú oktatás túlkínálata (a meghirdetett középiskolai férőhelyek évről-évre betöltetlenek), a pályaválasztási döntés halasztása, a szülők és az általános iskolák számára a gimnázium gyakran presztízskérdés, nincs felvételi küszöb, a gyengébb tanulmányi képességű tanulók is a gimnáziumba törekcszenek, és fel is veszik őket.

Ebből következően iskolánk szakgimnáziumi osztályaiban már csak két szakmacsoport tud kitenni egy teljes osztálylétszámot, a szakközépiskola egyes szakmaiban pedig már egy-egy 6 fős csoportnak is tudunk örülni.

Iskolánk évek óta hirdet pl. kőműves képzést, de nem tud indítani már egy csoportot sem. Amit 3-4 éve eredménytelenül hirdetünk, arról kénytelenek vagyunk lemondani, ilyen pl. a faipari szakgimnázium vagy a járműfényező szakma.

A legújabbban az egyes szakma indítását már a szakemberhiány is veszélyezteti, mert egyre nehezebb – bizonyos szakterületeken jelen kondíciókkal szinte lehetetlen – szakmai elméleti tanárt ill. szakmai gyakorlati oktatót találni.

Nem lebecsülendő veszély, hogy az egyszer feladni kényszerült szakképzési formát sokkal nehezebb újraindítani. Iskolánk e téren is rendelkezik létező tapasztalattal: a szépészeti képzés leépülése egyszerűen ment: az oktatók nyugdíjba vonultak, az eszközök eladásra kerültek. 2016-ban a szépészeti szakgimnázium bevezetésével az újakezdés jóval nehezebb volt: megfelelő szaktanári gárda állítása, megfelelő elméleti és gyakorlati termek kialakítása és felszerelése, a külső partneri kapcsolatok újraépítése.

Minden dolog jelentőségét és fontosságát akkor érzékeljük igazán, ha nem jól vagy akadályozottan működik. A szakképzés pályaaorientációs kihívásait az Innovációs és Technológiai Minisztérium (a továbbiakban ITM): A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája 2019 (a továbbiakban Szakképzés 4.0) alapján vizsgáljuk.³ Az iskolában a pályaaorientáció jelenét és jövőjét is ebben a relációban érdemes végiggondolni.

A Szakképzés 4.0 szerint a szakképzési rendszer pályaaorientáció kihívásai a következők:

³ https://ehr-tananyag.bmkszf.hu/SAKKEPZES_40_20190311.pdf - letöltés: 2019.04.11.

- Az általános iskolák pedagógusai nem támogatják a tanulók szakképzésbe lépését, nem megfelelő a szakképzési irányú pályaaorientáció.

Jelenleg az általános iskolákban a pályaaorientáció a gyakorlatban igencsak gyerekcipőben jár.

Saját tapasztalataink az alábbiak:

- Még a gyenge tanulmányi eredményű tanulókat is gimnáziumi jelentkezésre sarkallják.
- A szakképzés kínálatának bemutatása elmarad, vagy csak felületesen történik meg.
- Hiányzik a munkaerőpiac és a középfokú oktatás helyzetének naprakész ismerete, ismertetése.
- Téves beidegződések, múlt századi negatív sztereotípiák tartják magukat.
- A pályaválasztási felelősök és a végzős osztályfőnökök ismeretei gyakran hiányosak a központi pályaválasztási kiadvány, a felvételi és jelentkezési rendszer vonatkozásában.
- A pályaválasztás kimerül az iskolaválasztásban.
- Az általános iskola sikerét a gimnáziumban felvettek arányával azonosítják.
- Hiányzik az egyéni életpálya tervezés, „a megfelelő tanulót a megfelelő helyre” elve és gyakorlata.
- Elmarad a külső cégek, vállalkozások bemutatása vagy behívása.
- A technika órák anyaghiányra hivatkozva elméleti órákká váltak, elvont tartalmakkal.
- A középiskola tanműhelyek, gyakorlati műhelyekbe szinte lehetetlen meginvitálni az általános iskolákat, idő- és buszhiányra hivatkoznak, ill., hogy nem szerepel a tanmenetben stb.
- A pályaválasztási rendezvényeken való részvétel felszínes. Nem történik meg a megfelelő és célirányos felkészítés, a tanulságok, következtetések egyéni szintű levonása. A kísérőket általában érdektelenség, vagy felületesség jellemzi. *„Erre nehéz lesz érdeklődőket toborozni.” „Nálunk ez nem érdekel senkit.” „Tőlünk úgyis mindenki gimnáziumban tanul tovább.” „Én már választottam.” stb.*

A további pontok viszont a szakképzés rendszerét érintik:

- A jelenlegi szakképzés nem tud hatékony választ adni az Ipar 4.0 kihívásaira.⁴

⁴ Ipar 4.0 alatt az ITM Szakképzés 4.0 előterjesztése a 4. ipari forradalmat érti, melynek alapjai a digitalizáció, az összehangolt hálózatok, az automatika és a robotika. Munkaerőpiaci elvárásai: a magas hozzáadott érték, a tudásalapú társadalom, a kreativitás és az együttműködés.

Múlt századi tananyaggal, módszerekkel és múlt századi körülmények között folyik a Z generáció⁵ felkészítése a 21. századra. Offline tanárok - online diákok.

- A pályaaorientáció területén több szervezet is dolgozik párhuzamosan, a beiskolázási eredményekben azonban ez nem köszön vissza.

Sok szakács elsózta az ételt. Ha a szervezésbe túl sokan beleszólnak - hiába jó szándékúak -, fennáll a veszély, hogy a befektetett energiák nem adódnak össze, részcélok érvényesülnek, keresztintézkedések történnek.

- A szakképzésnek nincs kapcsolata a felsőoktatással, ezért is választják a gimnáziumot.

A kapcsolódási pontok, és a felsőoktatásban folytatódó életpályák sajnos kívülről valóban nem látszanak.

- A szakképzés infrastruktúrája és felszereltsége még mindig hiányos, és ez nem jelent vonzó alternatívát a pályaválasztó diákok számára.⁶

Ezen feltárás célja nem a hibáztatás, vagy a számonkérés, hanem azon pontok összegyűjtése, ahol - a megfelelő pályaaorientáció érdekében - az iskola be tud avatkozni.

2.2. Iskolai pályaaorientációs célok

Iskolánk pályaaorientációs célja a pályán tartás, ill. a pályára irányítás. A meglévő szakmai érdeklődés fenntartása, ill. elmélyítése. A bizonytalanok megnyerése az adott szakirány számára. Akik számára pedig menet közben derül ki, hogy nem a nekik megfelelő szakirányt választották, segíteni kell megtalálni saját útjukat. Itt már nincs helye marketingnek, a valós szakmai munkakörülményeket kell bemutatni előnyeivel és hátrányaival. E téren a negatív eredmény is eredmény, hiszen ez esetben előszűrtünk, és az illető akkor egy másik út választásában erősödik meg.

Iskolánk alapvető érdeke a sikeres pályaaorientáció, hiszen ha tanulók szakmai érdeklődését a szakgimnázium négy évében elvesztjük, akkor veszélybe kerül az érettségi utáni képzések indításának lehetősége. A szakirányú továbbtanulás arány az adott képzési típust is minősíti. Több kérdés nincs.

Fő feladatunk a választott szakma iránti elkötelezettség erősítése. A valós élet- és munkakörülményeket kell bemutassuk, hitelesen, a külső partnerek intenzív bevonásával. Gyakorlati foglalkozások külső helyszínre szervezésével, és/vagy külső gyakorlati helyek belső meghívásával.

⁵ Az 1996 és 2010 között születettek.

⁶ Szakképzés 4.0 18.o.

Fontos cél és feladat a legjobb szakemberek bevonása a szakképzésbe. Ez jelen bérezési helyzetben igen nehéz feladat. Részeredmények azonban így is vannak.

Az előbbi cél fordítottjára is figyelni kell: aki nem végzi megfelelően és az elvárt minőségben a feladatát, annak nincs helye a katedrán.

Szorosabb kapcsolat kialakítása szükséges a felsőoktatással. Ebben kiváló partner a Pannon Egyetem. Az érdekeltség két-, sőt háromoldalú. A jövő feladata a kétoldalú kapcsolatok szélesítése és mélyítése. Tanulóink felsőoktatási felvételi tájékoztatásának a jelenleginél is nagyobb hangsúlyt kell, adjunk.

Célunk a már bevont tanuló megtartása a szakképzés számára, természetesen nem elvtelenül és nem a tanuló kárára.

Nem célunk a tanulói kizárás, az iskola és/vagy az iskolarendszer korai elhagyása. A szorgalmi és a magatartási fegyelmezés útján ezért alaposan betartjuk a fokozatosság elvét. Hangsúlyt helyezünk a prevencióra, a hátrányos következmények időben és előre megtett bemutatására. Ameddig csak lehet adunk javítási lehetőséget, még egy esélyt.

Cél az átjárhatóság biztosítása. Jelen állás szerint a 9. középiskolai évfolyam tanulóival ez még viszonylag könnyen megoldható, később azonban akadályokba ütközik. Amit lehet, megteszünk: érettségi után is lehetőséget biztosítunk a 9. szakközépiskolai évfolyamba történő belépésre (általában egy másik szakirányba történik a választás). Amennyiben különbözeti vizsgával megoldható, biztosítjuk a bekapcsolódást képzéseinkbe.

Szakképzés ráépülést biztosítunk pl. a magasépítő technikus végzettséget követően a műemlékfenntartó technikus képzés indításával.

Feladatunk a folyamatosan jelentkező külső képzési igények kielégítése. Amennyiben tudunk, lehetőséget biztosítunk a külső érdeklődők bekapcsolódására. Amennyiben a minimális létszám megvan, az igényelt képzést elindítjuk. Az érettségire épülő két éves képzéseket is. A külső partnerek igényei szerint a felnőttoktatásban és a felnőttképzésben is indítunk képzéseket.

Napjaink kihívása a lemorzsolódás csökkentése. E téren iskolánk jóval az országos átlag alatti mutatóval dicsekedhet (7% vö. 12%).

3. A pályaaorientáció megvalósulása iskolánkban

3.1. Beiskolázási célú pályaaorientáció

Iskolánk évről-évre nagyobb energiákat fektet az általános iskola pályaaorientáció segítésébe. E tevékenységünket folyamatosan fejlesztjük, és mindig valósítunk meg új ötleteket is. Az ez irányú munka egész tanévben folyamatos, tervezett és szervezett. Munkánkat menet közben folyamatosan kiértékeljük, mindig vonunk le konzekvenciákat, melyek a következő tanévi tervezésbe és megvalósításba be is kerülnek.

Általános újításunk *tanulóink egyre intenzívebb bevonása* pályaválasztási rendezvényeinkbe. Ezzel többszörös hasznót realizálunk:

- tanulóink szakmai elkötelezettsége tudatosul, „csinálok és tudom”,
- komoly segítséget nyújtanak,
- és - a kis korkülönbség miatt - rendkívül hitelesen.

A tanévhez igazodva, hónapról-hónapra mutatjuk be tevékenységünket.

Szeptember folyamán végig gondoljuk és egyeztetjük következő tanévi kínálatunkat. Elkészítjük a nyomtatásra, ill. az elektronikus felületekre kerülő pályaválasztási tájékoztatókat: szórólap, pályaválasztási prezentáció, tájékoztatók a honlapra és a KIFIR felületre, bemutatkozó fejezet elkészítése az „Iskola után – iskola előtt” című megyei pályaválasztási kiadványba.

Októberben felkészülünk és kiállunk a Munkaügyi Központ által szervezett pályaválasztási kiállításokon (Veszprém, Pápa, Székesfehérvár).

5. ábra Pályaválasztási kiállítási standunk a Veszprém Arénában

Novemberben szervezzük meg nyílt napjainkat melynek programját igyekszünk egyre interaktívabbá tenni: a délelőtti folyamán az érdeklő nyolcadikosoknak mutatjuk be képzéseinket szakmacsoportonként. Külön is helyszíneken a rendészet, a sport, a szépségszét, építészet, elektronika és a faipar kínálatát. Itt olyan szakmai tevékenységeket mutatunk be, melyekbe az érdeklődők bekapcsolódhatnak, és amennyire lehet, be is kapcsoljuk őket. Ennek keretében lehetőség van az iskola tanműhelyek és a kollégium megtekintésére is.

Fontos feladat együttműködő partnereink bevonása, megjelenésük kiegészíti és színesíti a nyílt napot. Délután hagyományosan szülők számára tartunk tájékoztatót, ismertetve képzési kínálatunkat, a bemeneti feltételeket és eljárásrendet, továbbá a kimeneti lehetőségeket. A tájékoztató előadás után a szakmai munkaközösségek vezetői állnak az érdeklődő szülők rendelkezésére, itt a konkrét képzések részletekbe menő, egyénre szabott bemutatása szokott kifejtésre kerülni.

6. ábra Asztalos tanulók munkái a nyílt napunkra

Az őszi folyamán folyamatos feladatként van jelen általános iskolai tájékoztatók tartása. Ez több formába zailik: számos általános iskola szervez nyolcadik évfolyama számára összevont szülői értekezletet, melyre meghívja a középiskolák képviselőit, hogy ismertessék kínálatukat. Tanévente 15-20 tanárunk látogat el 1-2 általános iskolába, és egy-egy tanóra keretében mutatja pályaválasztási prezentációikat. Itt az egyéni ismeretéseket, kötődéseket csatornázzuk be és használjuk fel. Régebben idegenkedtünk ettől, de mára rendszeres és hasznos gyakorlattá vált, a kollégák szívesen mennek és szívesen is látják őket. A jövőre nézve támogatjuk 9-10. évfolyamos tanulóink visszalátogatását is volt iskolájukba, hogy beszámoljanak tapasztalataikról, élményeiről.

A kollégák és a tanulók bevonása többszörösen hasznos: tudatosul képzési kínálatunk, a kollégák látják, hogy a beiskolázás sikere nem magától jön; a tanulók megerősödnek választásukban, ill. ők tudják a leghitelesebben kommunikálni a pár évvel fiatalabbaknak, hogy miről is szól a szakképzés.

Több éves gyakorlat a Veszprémi Szakképzési Centrum (VSZC) szervezésében az általános iskolák pályaválasztási felelőseinek meghívása egy beiskolázási tájékoztatóra iskolánk Táncsics termében.

Decemberben történik meg a jelentkezés a központi írásbeli felvételi vizsgára.

A nyílt napokon megjelentek és a felvételire jelentkezők száma már egy fontos jelzői a várható jelentkezési majd beiskolázási létszámnak.

A felvételi vizsga *januárban* kerül megszervezésre, ez az alkalom is az adott iskola egyfajta bemutatkozása. *Márciusra* elkészül az ideiglenes felvételi jegyzék, április elején megtörténik a rangsorolás, *április* végén pedig ismerté válik az egyeztetett felvételi jegyzék. Májusban kerülnek kiírásra a be nem töltött helyek, a pótfelvételi eljárásrend keretben. A június végi beiratkozást a szakképzésben egészségügyi és pályaaalkalmassági vizsgálat előzi meg.

Az utóbbi években pályaaorientációs tevékenységünk fontos *tavaszi, nyári* eseményekkel is bővült. Idén már negyedik éve került országosan megszervezésre a „Szakmák Éjszakája” rendezvény. Az elmúlt években már 1.000 fő feletti látogató fordult meg egy-egy ilyen alkalommal iskolánkban. A szervező a Szakképzési Centrum, a bemutatókat az iskolák tartják. E téren is sokat fejlődtünk. Korábban az iskola területén az egyes szakmák számára berendezett termekben fogadtuk az érdeklődő diákokat és szüleiket, két éve azonban a tornacsarnokunkat rendezzük be. Ennek több pozitív hozadéka is van: minden egy helyen található, elegáns körülmények között, szakmánként, berendezett pavilonokban, kitelepült kvázi gyakorlati helyeken. A vendégek a rendelkezésre álló időt így nem termek keresésével töltik, ill. minden érdeklődő találkozhat valamennyi képzésünkkel.

7. ábra Magasépítő technikusdiákjaink tájékoztatása a Szakmák Éjszakája 2019 rendezvényen

A VMKIK szervezésében idén másodszor kerül megszervezésre az ún. „Kismester tábor”. Egy hetes nyári program általános iskolások számára. A Kamara külön busszal fuvarozza a diákokat, étkezést is biztosít, a program: a VSZC tanműhelyeinek bejárása. Egy délelőtti vagy délutáni egy-egy tanműhely.

Előre felkészülünk szakmánként olyan játékos feladatokkal, melyet az érdeklődő diákok megoldhatnak, kipróbálhatnak és sikerélményhez juthatnak. Tavaly ez akkora sikert aratott, hogy a busz nem tudott tanműhelyünkben időben tovább indulni, mert a diákok nehezen hagyták ott a számukra előkészített munkapadokat. A program valamennyi érintett egyező szándékára idén is megszervezésre kerül.

8. ábra Kisinas tábor résztvevői az asztalos Tanműhelyünkben

Mindezzel párhuzamosan fut egy saját ütemezésű beiskolázási folyamat is az érettségi utáni képzésekbe. A szakgimnáziumi tanulókat szándékaink szerint szakirányban orientáljuk. Négy év munkájának egyik értékmérője ennek sikerességi aránya. A *rendészeti* szakgimnázium elvégzése egy félév kedvezményt biztosít a rendőr tiszthelyettes képzésben. Ezen a szakirányon általában a végzősök harmada, negyede tanul tovább szakirányban. Ez a többi ágazatunkban tovább tanulók arányához képest kevés, de az országos rendészeti mezőnyben kimondottan jónak mondható. A *szépészeti* ágazatban az érettségit követően egy év alatt szerezhető kozmetikus vagy fodrász végzettség. A 13. évfolyamra a továbbtanulási arány 75-80%. Egy minimum létszámmal mindig összejön egy-egy csoport a két éves kozmetikus, ill. fodrász képzésre is. A két éves képzésbe gimnáziumi vagy nem szépészeti szakgimnáziumi érettségi birtokában lehet kapcsolódni.

Az *építészeti* és az *elektronikai* szakgimnáziumokra 1 éves magasépítő ill. elektronikai technikus évfolyam épül. A technikus évfolyamra a jelentkezési arány ugyan 80% feletti, de sajnos csak fél-fél osztályokról beszélhetünk.

Ezen a téren azt mindig figyelembe kell venni, hogyha alacsony számú a 9. évfolyamra beiskolázott tanuló, akkor a 13. évfolyam is alacsony számmal indul el képzés. Sajnos általában csak minimális csoportlétszámokkal. Ahol nagyobb a kezdő létszám: a rendészeten elpárolog a kezdeti lelkesedés, a szépészeten pedig kétfelé oszlik (fodrász, kozmetikus). A sport szakgimnáziumi vertikum pedig még csak most van felépülőben (jelenleg a 10. évfolyamnál tartunk).

A szakirányú továbbtanulási szándéktól eltérés okait a *rendészet* esetében vizsgáltuk a tanév folyamán munkaközösségi szinten. A háttérben két fő okot véltünk felfedezni:

- A 9. évfolyamra felvételt nyert tanulók többsége valótlan víziókkal rendelkezik, amikor azonban a szolgálatvállalás valódi várható tartalmával szembesülnek (10-11. évf.), a többség kedve sajnos elmegy.

- A rendőrségi életpálya-modell nem elég ösztönző hatású (illetmények, egyéb juttatások, megbecsültség).

A szakma tartalmával, a várható munkakörülményekkel és a jövedelemmel szembesülve egyre több tanuló kérelmezi, hogy az érettségit követően a 3 éves szakképzés valamelyikébe csatlakozzon. (Az idén 3 fő jelentkezett csak az érettségiző rendészeti osztályból a villanyszerelő képzésre.) Ez csak látszólag vargabetű, mert a negatív eredmény is eredmény, még mindig jobb ezen pályaszakaszbán, mint később, és gyakran meg is erősíti az átállást. A négy évben tanult kompetenciák később is hasznosak lehetnek, és az érettséggel szereztek azért egy olyan másik végzettséget is, amely munkakör betöltésére jogosít, lehet egyszer annak is hasznát veszik.

Az érettségi után a 3 éves szakközépiskolába bekerültek örömmel és jó eredményekkel tanulják a szakmát, az országos versenyeredmények helyezettei is jóval nagyobb arányban kerülnek ki közülük.

A jövő feladatai e téren:

- a pályaaorientációt nem nyolcadikban kell kezdeni,
- a pályaválasztás nem lehet kampányjellegű,
- iskolamarketing helyett egyénre szabott pályatanácsadás szükséges,
- jelen kell lenni a közösségi médiában,
- szükség lenne az általános iskolai tanárok érzékenyítésére, és nagyobb arányú bevonására,
- az általános iskolákban hasznos lenne pályaaorientációs tanácsadást működtetni, vagy tanácsadót alkalmazni.

9. ábra 8. osztályosok Pályaaorientációs napon Szépészeti Tanműhelyünkben

3.2. Továbbtanulási célú pályaaorientáció

„Érts ahhoz, amit csinálsz! Szeresd, amit csinálsz! És higgy abban, amit csinálsz!”

(Will Rogers)

Milyen egyszerű, és mégis milyen nehéz: időben felfedezni azt, hogy diákunknak mi a szíve vágya, mi mozgatja, mit csinál szívesen, milyen belső céljai vannak, milyen ember akar lenni, van-e személyes eszményképe, milyen élet- és munkakörülményeket szeretne, mennyit szeretne keresni...

E téren a legnagyobb segítséget az önismeret adja, ez az első és a legfontosabb lépés az életpályaépítés során, és ráadásul nem is egyszeri (tekintettel a személyiségfejlődésre). Ehhez megfelelő segítség leginkább szakember bevonásával képzelhető el. E téren iskolapszichológus és iskolai mentálhigiénés szakember áll kollégáink rendelkezésére, virtuálisan pedig a Nemzeti Pályaaorientációs Portál segíti munkánkat: <https://palyaorientacio.munka.hu/>

Az iskolánk által kínált életpálya modellek az alábbiak:

- szakgimázium + technikus évfolyam 4+1 év
- szakközépiskola + érettségi 3+2 év
- esti munkarendű felnőttoktatás 2 év

A pályaaorientációs feladataink terén általában elmondható, hogy a tanulók összefüggő szakmai nyári gyakorlatát az első adandó alkalommal kiszervezzük külső gyakorlati munkahelyekre (kivéve a rendszert, ahol ez nem megoldható).

A lemorzsolódás csökkentése érdekében korrepetálásokat és felkészítőket szervezünk. Az SNI tanulók számára egyéni fejlesztő foglalkozást biztosítunk gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus bevonásával.

Évente Rajz- eszköz és termékiállítás rendezünk a legkiválóbb tanuló munkák bemutatásával a Táncsics-napok keretében. A kiállítás egy hétig van nyitva, meglátogatja valamennyi osztály, szakmánként a legnívósabb kiállítót díjazzuk.

10. ábra Tanulói munkák a Rajz- eszköz és termékiállításról

11. ábra Tanulói munkák a Rajz- eszköz és termékiállításról

Az elmúlt években valamennyi tanárunkat lappal, valamennyi tantermet pedig projektorral szereltük fel. 2017-ben bevezettük az elektronikus naplót és az elektronikus ellenőrzőt. 2018-ban generálisan megújítottuk iskolánk honlapját (www.tancsicsveszprem.hu), és megjelentünk a közösségi médiában is: <https://www.facebook.com/tancsicsveszprem/>.

Az érettségi előtt álló osztályok számára minden decemberben felsőoktatási felvételi tájékoztatót tartunk. Az érintett osztályok tanulóinak biztosítjuk a felsőoktatás nyílt napjainak látogatását. Biztosítjuk a bejelentkező felsőoktatási intézmények (elsősorban a PE) számára továbbtanulási tájékoztató osztály vagy évfolyamszintű megtartását.

Évente pályakövetést végzünk: a végzős osztályfőnököket kérjük, hogy kiküldött táblázat feltöltésével szolgáltatassanak adatot, hogy aug. 31-i állapot szerint volt tanulójuk útja merre vezetett tovább.

A pályaaorientáció megvalósulást iskolatípusonként és szakmacsoportonként is bemutatjuk.

Az *építészeti* szakgimnáziumban rendszeresen készítik és építik fel a tanulókat az évenkénti Nemzetközi Építész Diákkonferencián történő részvételre. Rendszeresen az üzemlátogatások és az építőipari cégek képviselőinek bemutató előadásai. Szerencsére nagyszámú támogató és együttműködési partnert tudunk felsorolni: Bramac, Prefa, Lindab, Terran, Austrotherm, Masterplast, Fakro, Porotherm, Rheinzink, Tondach, Mapei, ÉMI, ÉMSZ. A partnercégek ezen felül állnak rendelkezésre új anyagok és technológiák, szemléltető eszközök bemutatása, sőt átadása terén is. Ezúton is köszönet érte, hiszen támogató tevékenységük azon túl, hogy inspiráló valóban az életre készít. Már második tanéve építész tanáraink munkáját a SZEKA Kiadó digitális tananyaga támogatja. A Táncsics Mihály Középiskolai Alapítványnak köszönhetően folyamatban van egy 3D nyomtató beszerzése az építész munkaközösség számára.

Építész szaktantermeket hoztunk létre, melynek falait tematikus tanulói tablók, pályamunkák, kutatási eredmények díszítik. Építész tanáraink rendszeresen szerveznek tanulmányi kirándulásokat és tanulmányutakat. Évente ellátogatnak a technikusokkal Velencébe. A legutóbbi tanulmányútjuk Lipcsébe vezetett a műemlékfenntartók nemzetközi kiállítására. Helyben rendszeresen járnak ki nagyobb építkezésekre.

A *szépészeti* szakgimnáziumi képzés külső kapcsolatrendszere szintén erős és motiváló: Stella, Alveola, PL Beauty, Solanie, Biola, Ilcsi, Schwartzkopf – üzemlátogatások, rendszeres szakmai bemutatók az iskolában és azon kívül is. Ezen képzés számára az elmúlt néhány évben 21. századi műhelyt hoztunk létre a kollégiumi épület tetőterében. A környezet és a felszereltség elegáns és minden igényt kielégít. Mindez nagy hatással van a tanulókra, ezt bizonyítja a szakirányú továbbtanulók kiemelkedően magas aránya. A képzésbe városszerte ismert szakmai kiválóságokat sikerült bevonni óraadóként. A kozmetikus képzésbe: Tisóczkiné Baranyai Tímeát, a fodrász képzésbe pedig Németh Leventét. Mindketten elismert és közismert neves szalonok üzemeltetői.⁷

A 2018/19. tanévben a versenyeredmények is megérkeztek: a Szakma Sztár fesztiválon I. helyezést ért el fodrász tanulónk, az ÁSZÉV verseny országos döntőjében pedig egy IV. és egy XIII. helyezést értek el szépészeti ágazati szakközépiskolásaink.

⁷ <https://www.vehir.hu/cikk/43086-ha-valaki-mindenhez-ert-az-semmiben-sem-profi>
interjú Németh Leventével - letöltés: 2019.04.24.

A *rendészeti* ágazat sajátos. Viszonylag új, 8 éve indítottuk el. Ráépülő évfolyam iskolánkban nincs. Szakmai vonalon csak óraadókkal dolgozunk, azonban ők saját szakterületükön megyei szinten is elismert szakemberek, akik ez idő alatt a pedagógia területén is bizonyítottak. A képzők kemény magja kezdettől segít bennünket. Ugyanakkor jelenleg is aktívan részt vesznek a rend- ill. a vagyonvédelemben.

Korábban már említettük: a szakirányú továbbtanulók aránya ezen a szakterületen országosan kiemelkedő. Volt tanítványaink évek óta gyarapítják az egyenruhás állományt.

Az együttműködés a fegyveres szervekkel sokféle és szerteágazó. A Megyei Főkapitányság, Városi Kapitányság, a MH helyi alakulatai, Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a helyi Büntetés-végrehajtási Intézet rendszeres együttműködési partnerünk. A nyári rendészeti táborok kapcsolatrendszere még sokrétűbb: BM, ORFK, a tiszthelyettesképző rendészeti szakgimnáziumok. Valamennyi ezen szervezetek által meghirdetett programon és versenyen részt veszünk. Pályaválasztási tájékoztatóik rendszeresen iskolánkban. Tanulóink szervezeten vesznek részt a nyílt napokon Körmenten és Adyligeten, továbbá a NKE Ludovika Campusán. Évente 40 fővel tudunk részt venni az országos rendőrnapon Budapesten. A szakmai gyakorlati oktatás önmagában is népszerű elemei az önvédelmi és a lövészeti képzés.

A *sport* szakgimnázium iskolánk legfiatalabb képzése, még csak a második felmenő évfolyamnál tartunk. A képzés alapja a szoros együttműködés az Éles Kézisulival.

Ők egyrészt a legfontosabb beiskolázási bázis, másrészt a képzés szakmai lebonyolításában partnerek. Óraadót, infrastruktúrát, szállítást, rendszeres szakmai programokat biztosít. A rendszeres edzés és versenyeztetés gyakorlatában mindennap megjelenik a pályaaorientáció. Jelen állás szerint kb. 20 sportoló fiú kollégistánk van, akik általában a hétvégéket is a kollégiumban töltik sport elfoglaltságuk okán. A kollégiumi nevelők külön program szerint foglalkoznak velük, fontos feladatuk szabad idejük menedzselése, a kollégiumi tanulószobai foglalkozások, a korrepetálások, az egyéni törődés.

Akinek szüksége van rá, még az érettségi előtt sikeres nyelvvizsgát tud tenni. Ennek száma növekvő tendenciát mutat. A felkészítést segítő a 20 fő feletti nyelvi csoportok esetén bontjuk a nyelvi csoportot a felkészülés szintje és célja szerint.

A *szakközépiskolai* szakképzések terén a pályaaorientáció abszolút gyakorlatorientált, hiszen a képzési idő 70%-a gyakorlat. A 9. évfolyamon a gyakorlat alapfogásait iskolánk tanműhelyében sajátítják el. Idén valamennyi tanulónk sikeres szintvizsgát tett. A 9. évfolyam szorgalmi időszakát követően a gyakorlati képzés kivétel nélkül külső gyakorlati helyen folyik tanulószerveződéssel.

Az ösztöndíj nyomán minimális az igazolatlan hiányzás, nőtt a fegyelem, javultak a tanulmányi eredmények. A felzárkóztatás szinte kötelezően működik, hiszen szakmáink 1-1 kivétellel ösztöndíjas hiányszakmák, aki kap ösztöndíjat, az kötelezően felzárkóztatásra jár.

Mindez visszaköszön a komplex szakmai vizsgák jó eredményeiben is (a 2017/18. tanévben a szakmai vizsgák átlageredménye 3,7 volt). A végzős tanulókért a cégek már a vizsgákat megelőzően bejelentkeznek.

Az üzemlátogatások terén a bádogos, az asztalos, és a gázszerelő képzés jár az élen. Együttműködő partnerek: a korábban már említett tetőépítő cégek, Balaton Bútorgyár, Festool, Jost, TLC, Bosch, Aereco, Zehnder, Schako, Rehau, Vaillant, Daikin, Wilo, Siemens, Danfoss.

Az épületgépészek rendszeren részt vesznek ágazati workshop-okon, szakmai bemutatókon. A továbbtanulás terén a szakiskolát végzettek középiskolája nyújt perspektívát. E képzést három év után idén sajnos nem tudjuk iskolánkban elindítani, mivel kevés számú végzett tanuló közül eleve kevés a jelentkezők száma. Számukra a VSZC társiskoláinak induló kétéves képzéseit ajánljuk.

3.3. Életpálya-építés

„A szakmaszeretet próbája az, örömmel csináljuk-e a vele járó lélekölő rutin dolgokat.”

(Logan Pearsall Smith)

"Az életpálya-építés olyan tevékenység, amely arra szolgál, hogy az egyén ambícióinak és lehetőségeinek megfelelően, tudatosan, tervszerűen alakítsa a sorsát. E tevékenység keretében az egyén életpálya-célokat tűz ki, stratégiákat készít a célok eléréséhez, és a stratégiák szerint a célokat megvalósítja. Az életpálya-építés élethosszig tartó folyamat, amelyben a tanulásnak változó jelentőségű, de állandó szerepe van." ⁸

Miért is fontos az életpálya-építés?

A mai korban a világ nagyon megváltozott körülöttünk, elvárás a tudatosság és az önállóság. Szakképző intézményként tanulóink már választanak szakmát, amikor hozzánk jelentkeznek, mégis az iskola, a pedagógusok fontos feladata az életpálya menedzselése. A választott szakma tanulásakor a diákok jobban megismerik magukat, szakmai tudásuk folyamatos gyarapszik mindaddig, amíg megismerik a leendő szakmájukat.

A szakmák gyakorlatának megismerésével döntéshozó képességük nagymértékben fejlődik.

A vállalkozási és pénzügyi ismeretek órakeretein belül munkaerő-piaci ismeretekhez jutnak hozzá, önmenedzselési technikákat tanulnak meg.

A tanulóink életpályájának építése akkor mondható sikeresnek, ha a kitűzött célok megvalósulásához szükséges tárgyi, személyi és anyagi feltételek rendelkezésre állnak. Célunk, hogy a tanulásból a munkába való átvezetés tudatos tevékenységként sikeres legyen, ill. a munkaerő piaci igényeknek megfelelően, kiváló szakembereket képezzünk.

⁸ Berde és munkatársai, 2005. <http://docplayer.hu/9536649-Eletpalyaepites-az-eletpalya-epites-altalanos-meghatározasa> - letöltés: 2019.04.25.

12. ábra Életpálya-építési kompetenciák⁹

Az életpálya építési kompetenciák fejlesztése:

- a szakmai elméleti és tanműhelyi gyakorlati tanórák keretében,
- a külső gyakorlati képzőhelyeken,
- üzem-és gyárlátogatásokon,
- pályaaorientációval kapcsolatos programokon és rendezvényeken (Nyílt napok, Pályaaorientációs napok, Szakmák Éjszakája, Euroskills látogatás)
- iskolai szakkörökön,
- személyes szakmai tanári példamutatással tud megvalósulni.

⁹ https://www.google.com/search?q=%C3%89letp%C3%A1lya-%C3%A9p%C3%ADt%C3%A9si+kompetenci%C3%A1k&client=firefox-b-ab&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwio08OnzvThAhXQlosKHSGDAVsQ_AUIDigB&biw=1440&bih=791#imgsrc=gnK7Bvk79wutM –letöltés: 2019.04.24.

A szakma tanítása mellett a pedagógusok szerepe kulcsfontosságú az életpálya építésében, hiszen a személyes képességek és a tudás fejlesztése személyre szabottan történik. Ez a képzési évek alatt a tanárok számára folyamatos feladatvégzést jelent. Arra törekszünk, hogy minél több helyzetet teremtsünk, ahol a tanuló ki tudja próbálni magát. Célunk a szakmai sikerélményhez juttatás, a szakmán belüli szemlélet fejlesztése. Az elméleti és gyakorlati ismeretek megtanítása mellett támogató, tanácsadó, mentor szerepünk is van.

Ahhoz, hogy a tanulók által 14 éves korban választott szakmára felkészítsük őket, abban dolgozzanak majd a jövőben, sikereket érjenek el szakemberként, kulcsfontosságú az együttműködésre nevelés. Ehhez tanulásszervezési módok tekintetében előtérbe helyezzük:

- kooperatív tanulást,
- differenciált tanulást,
- az önálló ismeretszerzést,
- a projektoktatást.

Az életpálya-építés feladatai és tevékenységei:

- szakmára jelentkezések számának, eloszlásának értékelése,
- a választott szakmára orientálás megerősítése a 9. évfolyamon,
- önismeret fejlesztése osztályfőnöki órák keretében,
- pozitív tanulói énkép kialakítása,
- helyzetgyakorlatok, szituációs játékok, egyéni konzultáció során a tanulói készségek fejlesztése,
- önmenedzselés fejlesztése,
- életpálya-építési kompetenciafejlesztő foglalkozások osztályfőnöki órák keretében,
- szerepmodellek meghívása, bemutatása, bevonása programjainkba (végzett tanulóink, egyetemisták, sikeres szakemberek bemutatása, referencia munkáik ismertetése),
- tanulói munkák, produktumok bemutatása a Táncsics nap keretében megrendezett Rajz-eszköz és termékiállításán,
- tájékoztatás az iskolán belüli továbbtanulási lehetőségekről (másodszakma, érettségire felkészítés, felnőttoktatás, felnőttképzés),
- felsőfokú oktatási intézmények látogatása, kapcsolattartás,
- szakmai képzést támogató partnerekkel való szoros együttműködés, közös programok szervezése (bemutatók, szakmai napok, üzemlátogatások),
- állskereséshez szükséges készségek, képességek fejlesztése vállalkozási ismeretek és marketing tantárgyak keretében,
- jövőkép menedzselése,
- élethosszig tartó tanulás iránti igény felkeltése, kialakítása.

4. pályaorientációs tevékenység várható eredményei

Az egész tanéven átívelő pályaorientációs munkánk eredménye több ponton is számszerűsíthető.

szakirány/év/felvettek	2016	2017	2018	2019
asztalos	14	24	24	22
ács	0	9	7	6
festő	8	4	5	6
villanyszerelő	13	11	7	12
járműfényező	5	0	0	0
hegesztő	0	6	6	0
kp.fűtés és gázhál. szer.	0	9	5	9
építész	0	12	7	14
elektronika	11	11	9	14
sport	0	0	26	21
rendészet	25	24	20	17
szépészet	16	17	16	17
Összesen:	92	127	132	138

13. ábra A beiskolázási eredmények alakulása 2016-2019-ben a KIFIR egyeztetett felvételi jegyzékének számai alapján (Forrás: <http://www.kir.hu/kifir2/eredmeny/>)

2016-ról 2017-re jelentős növekedés tapasztalható, és azóta is apránként javulnak a szakgimnázium és a szakközépiskola 9. évfolyamába felvettek számai.

A beiskolázási tevékenység sikere, hogy a nappalis tanulólétszám 500 fő körül stabilizálódott, és egyre jobb tanulmányi eredményű tanulókat tudunk beiskolázni, amely visszaköszön a félévi és a tanév végi beszámolók javuló tanulmányi eredményeiben is.

Évről-évre jelentős nemzetközi és országos versenyeredményeket könyvelhetünk el, és nemcsak szakmai, hanem közismereti, sport és kulturális vonalon is.

Verseny megnevezése	Közismereti / Szakmai / Kulturális / Sport	Országos / Regionális / Nemzetközi	Tanuló neve	Helyezés	Felkészítő tanár neve
EuroSkills 2018	Szakmai	Nemzetközi	Simon Krisztián (volt asztalos tanulónk)	1.	
EuroSkills 2018	Szakmai	Nemzetközi	Piltmann Gábor (volt ács tanulónk)	3.	
EuroSkills 2018	Szakmai	Nemzetközi	Sándor István (estis bádigos tanulónk)	7.	
"MOZGÁSBAN AZ ERŐ - Egy nap sporttal az egészségért"	Sport	Országos	Tombor Ákos, Dávid Tamás, Hermann Péter, Sári Róbert, Pál Adrián, Szabó Dominik, Csögör Tamás, Schell Márk, Gulyás Dávid	1.	Magyar József
"MOZGÁSBAN AZ ERŐ - Egy nap sporttal az egészségért"	Sport	Országos	Csornai Tünde, Fleck Rebeka, Kovács Renáta, Holcsek Dana, Csere Dorina, Bauxberger Mariann, Ősi Nikolett, Hered Petra, Pacher Alexandra	2.	Vántsa Endre
Magyar asztalos tanulmányi verseny	Szakmai	Országos	Albert Enikő, Böhm László, Horváth- Trautmann Rajmund László	14.	Kis László

Képzőművészeti pályázat	Közismereti	Országos	Baliga Rita	1.	Borka Sándor
Heltai Gáspár Mesemondó Verseny	Közismereti	Megyei	Rácz Eszter	3.	Szegi Júlia
Szakma Kiváló Tanulója Verseny	Szakmai	Országos	Rubus Noémi	1.	Illés-Kiss Krisztina, Borka Sándor, Németh Levente, Tóth Mercedes
Szakma Kiváló Tanulója Verseny	Szakmai	Országos	Kulcsár Ákos	4.	Albert Enikő, Csillag Gyula
Szakmai Középiskolásokért Kulturális Egyesület IRODALMI ÉS ILLUSZTRÁCIÓS pályázat	Közismereti	Országos	Bauxberger Mariann	2.	Néninger Jánosné Péti Mária
Szakmai Középiskolásokért Kulturális Egyesület IRODALMI ÉS ILLUSZTRÁCIÓS pályázat	Közismereti	Országos	György Orsolya Ilka	2.	Néninger Jánosné Péti Mária
SZAKE Országos Történelem Verseny	Közismereti	Országos	Jakab Luca, Völgyvári Ivett és Molnár Álmos	4.	Böhm László
SZAKE Országos Történelem Verseny	Közismereti	Országos	Suri Lóránd, Üveges Kristóf és Varga Dániel	2	Szigeti Enikő
Ágazati Szakmai Érettségi Vizsgatárgyak Verseny	Szakmai	Országos	Pálffy Klaudia Szilvia	4.	Tóth Mercedes Adél

Ágazati Szakmai Érettségi Vizsgatárgyak Versenye	Szakmai	Országos	Gyalog Henrietta	13.	Tóth Mercedes Adél
Ágazati Szakmai Érettségi Vizsgatárgyak Versenye	Szakmai	Országos	Nasta Dominik	13.	Büky Gyöngyi
XXV. Nemzetközi Építész Diákkonferencia	Szakmai	Országos	Virth Bence	1.	Kőszegi Lajos és Tölgyesi Ákos
XXV. Nemzetközi Építész Diákkonferencia	Szakmai	Országos	Nagy Dávid	1.	Tölgyesi Ákos és Csöngői Dezső
18. Országos Középiskolai Illemtani Csapatverseny	Kulturális	Országos	Perczel Kristóf, Melnicsuk Viktor, Szabó Norbert	24.	Bereczki Katalin

14. ábra A 2018/2019. tanév eddigi nemzetközi és országos versenyeredményei (Forrás: a VSZC számára 2019.04.29-én leadott táblázat)

A táblázat önmagáért beszél. A folyó tanév eredményeinek száma és színvonala egy egész ciklusnak is dicsőségére válna. Különösen öröndetes sokrétűsége, és az a tény, hogy több év viszonylatában minden szakmacsoportunk tud színvonalas eredményeket felmutatni.

A tanulói pályakövetés eredményeit évente táblázatos formában összesítjük és archiváljuk.

osztály	szakma	létszám	továbbtanul felsőoktatásban	továbbtanul érettségiért	továbbtanul szakképesítésért	elhelyezkedik szakirányban	elhelyezkedik nem szakirányban
11.a	gázszer., ács	16	0	4	0	10	2
11.b	aszt., villszer.	12	0	7	0	3	2
11.c	j.fényező, kőműves	17	0	5	0	8	4
12.a	tetőfedő	5	0	0	0	5	0
12.s	ép., el. szakkö.	26	0	0	25	0	1
12.k	rendész, szépész szakkö.	20	2	0	17	0	1
12.r	rendész szakkö.	27	8	0	18	0	1
14.v	el., faip. techn.	17	2	0	0	9	6
14.k	kozma., fodrász	16	0	0	0	16	0
14.m	m.építő techn.	10	2	0	0	8	0
15.m	műeml. techn.	8	0	0	0	8	0
Összes:		174	14	16	60	67	17

15. ábra Az évenként megvalósuló pályakövetés 2017. évi eredményei ¹⁰

A pályakövetési táblázat eredményeiből látszik, hogy végzőseink közel fele azonnal a belép a munkaerőpiacra, ráadásul szakirányban. 10% a nem szakirányban elhelyezkedő. A szakiskolások középiskoláját választók aránya is kb. a végzősök 10%-a. A táblázatból nem derül ki, de az érettségi utáni pályaelhagyók aránya is 10%. Így elmondható, hogy végzett tanulóink kb. 70%-a helyezkedik el vagy tanulja magasabb szinten választott szakmáját.

¹⁰ Forrás: a végzős osztályfőnökök által kitöltött táblázat saját felmérésük alapján.

Az általában bejárt képzési útvonalakon túl számos egyéni életpálya építési alternatívát tudunk kínálni: második szakképesítés, felnőttoktatás, felnőttképzés, javító, kiegészítő érettségi vizsga letételével sikeresebb felsőoktatási jelentkezés, sikeres felvétel esetén évhalasztás a felsőoktatásban, a technikus évfolyam kihasználása a felvételi pontok maximalizálása céljából, könnyebb és támogatott átjárás a VSZC iskoláin belül.

A pályaorientáció akkor eredményes, ha a megfelelő képességű és érdeklődésű tanuló a számára megfelelő pályára kerül. A szakmai siker titka: a tanulás, a munka, a kitartás, de a legfontosabb az öröm megélése abban, amit csinál. Az iskola pályaorientáció alapvető feladata a szakmai érdeklődés fenntartása és az egyéni sikerélményekhez juttatás. A beiskolázási helyzet javulása, iskolánk és a szakképzés egyre kedvezőbb társadalmi megítélése, továbbá a szakirányban elhelyezkedők és továbbtanulók magas aránya mutatja, hogy jó úton járunk.

Ábrajegyzék

1. ábra Az iskola Jutasi úti A épülete	3
2. ábra Az iskola nappali tagozatos tanulójának létszáma 2006-2019.	4
3. ábra Az iskola B és K épülete a Kollégiummal	6
4. ábra A középiskolai tanulók számának megoszlása a 2017/18. tanévben	7
5. ábra Pályaválasztási kiállítási standunk a Veszprém Arénában	12
6. ábra Asztalos tanulók munkái a nyílt napunkra	13
7. ábra Magasépítő technikusdiákjaink tájékoztatása a Szakmák Éjszakája 2019 rendezvényen	14
8. ábra Kisinás tábor résztvevői az asztalos Tanműhelyünkben	15
9. ábra 8. osztályosok Pályaorientációs napon Szépészeti Tanműhelyünkben	16
10. ábra Tanulói munkák a Rajz- eszköz és termékiállításról	18
11. ábra Tanulói munkák a Rajz- eszköz és termékiállításról	18
12. ábra Életpálya-építési kompetenciák	23
13. ábra A beiskolázási eredmények alakulása 2016-2019-ben a KIFIR egyeztetett felvételi jegyzékének számai alapján (Forrás: http://www.kir.hu/kifir2/eredmeny/)	25
14. ábra A 2018/2019. tanév eddigi nemzetközi és országos versenyeredményei (Forrás: a VSZC számára 2019.04.29-én leadott táblázat)	28
15. ábra Az évenként megvalósuló pályakövetés 2017. évi eredményei	29